

Commissie voor de
milieueffectrapportage

Aardgastransportleiding Ommen-Angerlo

Toetsingsadvies over het milieueffectrapport

28 mei 2009 / rapportnummer 1968-63

1. OORDEEL OVER HET MER

N.V. Nederlandse Gasunie heeft het voornemen om tussen Ommen en Angerlo een aardgastransportleiding aan te leggen in combinatie met uitbreiding van enkele al bestaande afsluiterlocaties. De bestemmingsplannen van de gemeenten op het gekozen tracé voor deze aardgasleidingen dienen hiervoor herzien te worden. Ook zijn er vergunningen nodig in het kader van de Wet beheer rijkswaterstaatswerken (Wbr) en de Grondwaterwet (Gww). Ter onderbouwing van de besluitvorming hierover is een milieueffectrapport¹ (MER) opgesteld. Daarnaast heeft de Commissie de kwantitatieve risicotetsing van het meet- en regelstation Angerlo bij haar toetsing betrokken.²

De Commissie is van mening dat de **essentiële informatie in het MER aanwezig is** om bij de besluitvorming over bestemmingsplanherzieningen en bovenstaande vergunningen het milieubelang een volwaardige plaats te kunnen geven.

Het MER maakt de milieugevolgen van de aanleg van de aardgastransportleiding inzichtelijk. Ook is weergegeven op welke wijze deze gevolgen gemitigeerd (kunnen) worden. Zowel de afweging van de tracékeuze tussen Ommen en Angerlo als de locatiespecifieke uitwerking van de milieugevolgen zijn op het vereiste detailniveau weergegeven. Hierbij zijn de belangrijkste knelpunten van dit tracé, namelijk de passage van het grondwaterbeschermingsgebied en waterwingebied in Espelose Broek, de doorsnijding van de GEA-objecten Harfsen, Vorden, Steenderen en Oude IJssel en de passage van beschermde natuur op heldere wijze inzichtelijk gemaakt. De samenvatting is prettig leesbaar en het kaartmateriaal is duidelijk.

2. TOELICHTING OP HET OORDEEL EN AANBEVELINGEN

2.1 Externe veiligheid

2.1.1 Vigerend beleid

In het MER is een beschrijving van de effecten van de verschillende alternatieven op de veiligheid van mensen (plaatsgebonden risico en groepsrisico) gegeven. Deze risicoschattingen zijn voor het voorkeurstracé conform de wettelijke voorschriften uitgevoerd. Voor de twee tracéalternatieven tussen Ommen en Warnsveld (westelijk en oostelijk tracé) heeft geen toetsing aan het vigerend beleid plaatsgevonden. Ervan uitgaand dat voor alle drie tracéalternatieven geldt dat zich geen woningen binnen de bebouwingsafstand van 5 meter bevinden en de economische, planologische en technische redenen om af te wijken van de toetsingsafstand vergelijkbaar zijn en omdat op het traject van het voorkeurstracé wordt voldaan aan de normering uit het huidige beleid acht de Commissie de informatie in het MER voldoende.³

¹ Voor technische informatie over de m.e.r.-procedure, de rol van de Commissie, samenstelling van de werkgroep en een overzicht van de door de initiatiefnemer aangeleverde stukken wordt verwezen naar bijlage 1. In bijlage 2 is een overzicht van de zienswijzen opgenomen.

² Waar hierna het MER staat wordt het MER (d.d. januari 2009) en de kwantitatieve risicotetsing locatie Angerlo (d.d. 5 december 2008) bedoeld.

³ In zienswijzen 1, 4, 5 en 8 wordt gewezen op mogelijke risico's van de aardgastransportleiding.

Voor het meet- en regelstation Angerlo is een kwantitatieve risicoanalyse (QRA) uitgevoerd. Op basis hiervan wordt geconcludeerd dat aan de toetswaarden uit het BEVI wordt voldaan.^{4,5} Hiermee is voldoende informatie voor de besluitvorming aanwezig. De Commissie merkt hierbij op dat de kwantitatieve risicoanalyse van de locatie Angerlo niet in het hoofd- en bijlagenrapport van het MER is opgenomen maar als los document is aangeleverd en derhalve niet ter visie heeft gelegen.

- De Commissie adviseert om de kwantitatieve risicoanalyse bij de eerstvolgende mogelijkheid ter visie te leggen.

2.1.2 Toekomstig beleid

Door de aanleg van de aardgastransportleiding Ommen-Angerlo neemt het groepsrisico (GR) toe. De Fn-curve toont een GR dat hoger is dan 0,1* oriënterende waarde, dit is in het MER als 'licht negatief' geclassificeerd. De Commissie acht dit een relevante toename.⁶

- De Commissie adviseert de toename van het GR bij besluitvorming te verantwoorden.

2.2 Mitigatie milieugevolgen

Het voorkeursalternatief en het meest milieuvriendelijke alternatief zijn goed uitgewerkt. De generieke effectbeperkende maatregelen zijn duidelijk beschreven. Waar de effectanalyse daartoe aanleiding geeft is ook meer locatiespecifiek onderzocht of verdere mitigatie van milieugevolgen mogelijk is. Die locatiespecifieke uitwerking heeft voor het aspect natuur helder gestalte gekregen. Het MER beschrijft maatregelen om schade aan (nabij gelegen) EHS-gebieden te voorkomen, zoals het intact laten van de werkstrook aan de oostzijde van het tracé ter hoogte van het bosperceel behorend tot het EHS-gebied Warkensche Veld en het al dan niet toepassen van bemaling buiten het groeiseizoen, aanleg leiding in den natte of toepassen retourbemaling nabij EHS-gebied Baakse Veld.

Voor het onderdeel landschap (geomorfologie, cultuurhistorie, visueel ruimtelijke kenmerken) zijn de effecten, en mogelijke mitigatie daarvan, minder locatiespecifiek uitgewerkt.

De Commissie adviseert bevoegd gezag de maatregelen om nadelige gevolgen op de EHS en landschap op lokaal niveau te laten specificeren.

⁴ Hiervoor is gebruik gemaakt van het rekenpakket PIPESAFE in plaats van Safeti-NL dat in het REVI wordt voorgeschreven. De Gasunie heeft mondeling toegelicht dat PIPESAFE beter is afgestemd op de risicoscenario's voor het meetstation en dat er afstemming met het RIVM heeft plaatsgevonden over het gebruik van PIPESAFE.

⁵ Het berekende groepsrisico in de huidige en toekomstige situatie is dusdanig laag dat hier geen FN-curve voor gepresenteerd hoeft te worden.

⁶ In het concept Besluit transportroutes externe veiligheid wordt een toename van minder dan 0,1*oriënterende waarde, of een toename van minder dan 10% waarbij de oriënterende waarde na toename niet wordt overschreden, als niet significant beschouwd en kan verantwoording achterwege blijven.

BIJLAGE 1: Projectgegevens

Initiatiefnemer: N.V. Nederlandse Gasunie

Bevoegd gezag: Bureau Energieprojecten SenterNovem, coördinerend namens de gemeenten Dalfsen, Raalte, Hellendoorn, Deventer, Rijssen-Holten, Lochem, Zutphen, Bronckhorst, Doesburg, Montferland en Zevenaar, de provincie Gelderland, het waterschap Groot Salland, het waterschap Rijn en IJssel en Rijkswaterstaat directie Oost-Nederland

Besluit: Herziening bestemmingsplannen en vergunningen in het kader van de Grondwaterwet (Gww) en de Wet beheer rijkswaterstaatswerken (Wbr)

Categorie Gewijzigd Besluit m.e.r. 1994: C8.0 en D15.1

Activiteit: aanleg aardgastransportleiding tussen Ommen en Angerlo, uitbreiden bestaande afsluiterlocaties iop het tracé en uitbreiden van Meet- en Regelstation Angerlo

Betrokken documenten:

- Milieueffectrapport aanleg aardgastransportleiding Ommen-Angerlo, 6 januari 2009;
- Kwantitatieve risicotoetsing locatie Angerlo, 5 december 2008.

De Commissie heeft kennis genomen van de zienswijzen en adviezen, die zij van het bevoegd gezag heeft ontvangen. Dit advies verwijst naar een reactie als die nieuwe inzichten naar voren brengt over specifieke lokale milieumomstandigheden of te onderzoeken alternatieven. Een overzicht van de zienswijzen en adviezen is opgenomen in bijlage 2.

Procedurele gegevens:

aankondiging start procedure in de Staatscourant van: 24 augustus 2007

aanvraag richtlijnenadvies: 18 juli 2007

ter inzage legging startnotitie: 23 augustus tot en met 3 oktober 2007

richtlijnenadvies uitgebracht: 18 oktober 2007

richtlijnen vastgesteld: 11 februari 2008

kennisgeving MER in de Staatscourant van: 11 maart 2009

aanvraag toetsingsadvies: 27 februari 2009

ter inzage legging MER: 13 maart 2009 tot en met 23 april 2009

toetsingsadvies uitgebracht: 28 mei 2009

Werkwijze Commissie bij toetsing:

Tijdens de toetsing inventariseert de Commissie eerst of er tekortkomingen zijn in het voldoen aan de (vooraf) gestelde eisen. Vervolgens beoordeelt de Commissie de ernst van de eventuele tekortkomingen. Daarbij staat de vraag centraal of de benodigde informatie aanwezig is om het milieubelang een voldoende plaats te geven bij de besluitvorming. Is dat naar haar mening niet het geval dan signaleert de Commissie dat er sprake is van een zogenoemde 'essentiële tekortkoming'. De Commissie adviseert dan dat die informatie alsnog beschikbaar komt, alvorens het besluit wordt genomen. Overige tekortkomingen in het MER worden in het toetsingsadvies opgenomen, voor zover ze kunnen worden verwerkt tot duidelijke aanbevelingen voor het bevoegde gezag. Deze werkwijze impliceert dat de Commissie zich in het advies tot hoofdzaken beperkt en niet ingaat op onjuistheden of onvolkomenheden van ondergeschikt belang.

Samenstelling van de werkgroep:

Per project stelt de Commissie een werkgroep samen. De werkgroepsamenstelling bij het onderhavige project is als volgt:

ir. A.J. Pikaar

dr. D.K.J. Tommel (voorzitter)

dr. N.P.J. de Vries

prof. ir. J.J. van der Vuurst de Vries

drs. F.H. van der Wind (werkgroepsecretaris)

BIJLAGE 2: Lijst van zienswijzen en adviezen

1. Veiligheidsregio IJsselland, Zwolle
2. Land- en Tuinbouw Organisatie Noord, Deventer
3. Gemeente Doetinchem, Doetinchem
4. Pelgrum Rentmeesters namens de heer A.J. Berenpas, Vorden
5. Pelgrum Rentmeesters namens Stichting Het Burgerweeshuis te Zutphen, Vorden
6. H.B.G. Hendriks, Doesburg
7. FC Zutphen, Zutphen
8. Regio Twente Hulpverleningsdienst, Enschede
9. Exitus Bedrijfsontwikkeling B.V., Raalte

Toetsingsadvies over het milieueffectrapport Aardgastransportleiding Ommen-Angerlo

N.V. Nederlandse Gasunie heeft het voornemen om tussen Ommen en Angerlo een aardgastransportleiding aan te leggen in combinatie met uitbreiding van enkele al bestaande afsluiterlocaties. De bestemmingsplannen van de gemeenten op het gekozen tracé voor deze aardgasleidingen dienen hiervoor herzien te worden. Ook zijn er vergunningen nodig in het kader van de Wet beheer rijkswaterstaatswerken (Wbr) en de Grondwaterwet (Gww). Ter onderbouwing van de besluitvorming hierover is een milieueffectrapport (MER) opgesteld.

ISBN: 978-90-421-2698-5

Commissie voor de
milieueffectrapportage

Arthur van Schendelstraat 800 Utrecht

T 030 - 234 76 66

F 030 - 233 12 95

E mer@eia.nl

w www.commissiemer.nl

